

високохудожньої музики, а також формує музичний слух у дітей старшого дошкільного віку.

У процесі слухання музики у дітей накопичується художній досвід, на основі якого розвиваються звукообразність музичного сприйняття, всі музичні здібності, а також увага та її обсяг, розподіл, концентрація і переключення; пам'ять, аналітичні можливості.

В наступних студіях увагу буде зосереджено на розвитку художнього сприйняття молодших школярів.

Література

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти // Мистецтво та освіта. – 2004. – С. 2-6.
2. Комплексна програма художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. // Інф. збірник Мін-ва освіти і науки України. – 2004. - №10. – С. 32.
3. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. // Директор школи. – 2005. – №4. - С. 15-17.
4. Ліхницька Л.М. Інтегративний підхід до моделювання інноваційної діяльності майбутнього вчителя музики //Л.М. Ліхницька //Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського: зб. наук. праць /за ред. А.Л. Ситченко. - Серія "Педагогічні науки". - Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. - № 1 (52). - С. 25-29.
5. Рогозіна В. Особливості методики розвитку творчих здібностей молодших школярів // Мистецтво та освіта. – 1997. – №2 – С. 8.
6. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі. - Тернопіль: Богдан, 2001. – 215 с.
7. Ротерс Т. Т. Ритмическое развитие личности школьника – проявление взаимодействия физического воспитания с эстетическим. – Луганск: Знание, 1998. – 524 с.
8. Суласва Н. В. Вплив мистецтва на розвиток особистості: погляди діячів української культури. // Формування національної культури молоді засобами народного мистецтва у контексті творчої спадщини В. Верховинця. З бібліотеки наук. праць. – Полтава, 1999. – 310 с.
9. Халабузарь П., Попов В., Добровольская Н. Методика музыкального воспитания. – М.: Музыка, 1990.- 173 с.
10. Шинкаренко А. І., Лупак Н. І. Розучування пісень з музично-ритмічними рухами // Початкова школа. – 1989. – №3. – С. 55.

УДК 796:616.899.3

С. Жукова,
викладач образотворчого мистецтва
Вінницької дитячої школи мистецтв

S. Zukova,
Vinnytsia Children's Arts School, teacheroffinearts

ОБРАЗ ПТАХА НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

BIRD IMAGE ON LESSONS FINE AND DECORATIVE ART

Анотація. У статті автор відповідно до власного педагогічного досвіду розглядає особливості створення учнями художнього образу в різних видах образотворчого мистецтва на прикладі образу птаха. Увага в статті приділяється специфіці створення фантастичного та реалістичного образу птаха, різниці у підході до декоративної та реалістичної манери зображення, віковим особливостям сприйняття та відтворення орнітоморфних мотивів у художній практиці учнів.

Abstract. In the article, the author, in accordance with his own pedagogical experience, considers the peculiarities of the creation of students of artistic image in various forms of fine art on the example of the image of a bird. The article focuses on the specifics of creating a fantastic and realistic image of the bird, the difference in approach to the decorative and realistic manner of the image, age-specific features of perception and reproduction of ornithomorphic motifs in the artistic practice of students.

З доісторичних часів люди жили в оточенні звірів і птахів і завжди їх зображали: продрапананим контуром і мінеральними фарбами на стінах печер, вирізували в камені і дереві, ліпили з глини. Поширені були зооморфні зображення, коли фігурки тварин та птахів виконували роль талісманів; ними прикрашали побутові предмети, ювелірні вироби, архітектурні споруди. Відомо немало прикладів з історії мистецтва, коли художники – видатні майстри портрету, пейзажу, натюрморту, тематичної картини разом з тим були прекрасними анімалістами і неодноразово зображували птахів у своїх живописних творах і рисунках, а саме Дюрер, Леонардо да Вінчі,

Важливу роль в оволодінні майстерністю швидкого малювання відіграє розвиток зорової пам'яті і уяви, уміння здійснювати малюнки на основі вражень, отриманих внаслідок короточасного чи тривалого спостереження природи (мал.2).

Твори декоративно-прикладного мистецтва є складовою частиною культури епохи, тісно пов'язані з побутом національними традиціями, етнічними особливостями. Вони постійно впливають на емоційний стан людини, її настрій, стають важливим джерелом емоцій, формують ставлення людини до навколишнього світу. Ужиткові речі несуть функціональні властивості, а крім того вони мають семантичні символічні значення, а в деяких випадках навіть магичні. В речах декоративно-прикладного мистецтва певна інформація подається через знаки, символи, метафору, алегорію. Також декоративно-ужиткове мистецтво через предметний світ прикрашає наше життя. А тому в декоративно-прикладному мистецтві існують зовсім інші завдання ніж в образотворчому – творення образу з пам'яті за уявою. Дуже важлива риса прикладного мистецтва – яскравість та декоративність. Ця риса розвивається з перших кроків навчання в школі.

Створення птахів у різних видах декоративно-ужиткового мистецтва допомагає удосконалювати навички роботи з кольором, уміння виражати свій задум відповідними художніми засобами, через ритм та симетрію орнаменту, локальний колір, площинну композицію. У декоративному зображенні зберігаються основні риси птахів, однак окремі частини тіла змінюються, набувають нових форм, пропорцій, змінюється форма та напрямок росту пір'я, добирається колірна гама, птах прикрашається візерунками. Найбільш широко використовується рослинний мотив: листя, трава, квіти, ягоди. Усі ці елементи стилізовані, тобто спрощені як за формою, так і за кольором (мал. 3). На етапі молодшої школи більш актуальною є декоративна розробка образу птаха, з часом завдання ускладнюються, зображення птаха стає частиною загальної декоративної композиції на тему «Дерево життя» тощо (мал. 4-6).

Грунтовне професійне оволодіння майстерністю виконання зображень орнітологічної тематики можливе за умови наполегливого, цілеспрямованого тренування у цьому виді образотворчої діяльності. Така робота на відділенні образотворчого мистецтва Вінницької дитячої школи мистецтв проводиться у двох основних напрямках: в процесі виконання начерків з природи і по пам'яті, а також при виконанні спеціальних вправ та завдань творчого характеру.

Ілюстрації



Мал.1



Мал.2



Мал.3



Мал.4





Мал.5



Мал.6

1. В. Франкова, «Сова», 2012, малюнок опудала з натури, папір, туш, перо.
2. В. Франкова, «Качечки», 2013, малюнок з пам'яті, папір, туш, перо
3. В. Франкова, декоративна композиція «Пташечка», 2014, папір, гуаш,
4. В. Франкова, «Дерево життя», 2015, витинанка, кольоровий папір.
5. В. Франкова, композиція «Великоднє дерево», 2016, папір, гуаш.
6. В. Франкова, «Сова», 2017, пап'є-маше, акрил.

Література

1. Войтович В. М. Українська міфологія. – К.: Либідь, 2005. – 664 с.
2. Завадська В., Музиченко Я., Таланчук О., Шалак О. 100 найвідоміших образів української міфології. – К.: Орфей, 2002. – 448 с.
3. Орел В. Е. Культура, символы и животный мир – Х.: Гуманитарный Центр, 2008. – 584 с.
4. Плачинда С. П. Міфи і легенди давньої України. – К.: Спалах ЛТД, - 1997. – 175 с.
5. Сердотецька Я. М. Графічне зображення птахів у практиці вчителя образотворчого мистецтва: Навчальне видання. – Одеса: Аудиторія, 2005. – 70 с.
6. Чумарна М. Тридев'яте царство: 53 українські народні казки. Символіка народної казки. – Тернопіль: Богдан, 2007. – 232 с.

УДК378.978 + 378.14

В. Лісовий,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри музики
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

V.Lisoviy,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi

МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА ЯК РЕСУРС ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

MUSICAL PEDAGOGY AS A RESOURCE FOR THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF FUTURE MASTERS OF MUSICAL ART

Анотація. У статті розглядаються можливості сучасної музичної педагогіки стосовно професійного розвитку майбутніх магістрів музичного мистецтва у закладах вищої освіти. Аналіз теоретичних праць визначних науковців – представників мистецької педагогіки доводить, що зазначена галузь має необхідні ресурси, накопичений теоретичний та практичний досвід щодо професійного розвитку фахівців вищої кваліфікації, якими є майбутні магістри музичного мистецтва.

The article considers the possibilities of contemporary music pedagogy in relation to the professional development of future masters of musical art in higher education institutions. The analysis of the theoretical works of prominent scientists - representatives of artistic pedagogy proves that this industry has the necessary resources, the accumulated theoretical and practical experience in professional development of specialists of higher qualification, which are future masters of musical art.

Ключові слова: музична педагогіка, професійний розвиток, педагог-музикант.